

Samarbeidsmodeller mellom kirke og misjon ute

AV ODD T. OMMUNDSEN

I. Et tilbakeblikk

Den første verdenskonferanse for misjon i Edinburg 1910 var en mektig manifestasjon av stigende misjonsinteresse i Vestens land, og ble innledningen til en rekke betydningsfulle misjonskonferanser rundt om i verden. – Men det var betegnende for situasjonen at av 1200 deltagere i Edinburg 1910, var det bare 17 fra de unge kirker; nemlig 8 fra India, 4 fra Japan, 3 fra China, 1 fra Burma og 1 fra Korea. I selve innbydelsen til konferansen het det at hver deltagermisjon var invitert til å sende noen av sine ledende misjonærer, og hvis det passet (if practicable) en eller to «innfødte».

Noen har av dette trukket den konklusjonen at selv om Kirken var blitt et globalt fellesskap, var den preget av en geistlig kirkelig kolonialisme som var en parallell til den politiske kolonialisme.

Ved Life and Work-konferansen i Stokholm i 1925 var bare 6 av deltagerne utsendinger fra unge kirker, mens det ved verdensmisjonskonferansen i Madras 1938 var mange nasjonale deltagere.

Men først ved den internasjonale misjonskonferansen i Whitby (Canada) 1947, ble deltagerne konfrontert med nødvendigheten av å bryte med den skikk å sette et skille mellom eldre og yngre kirker. Utfordringen ble gitt til å se Kirkens globale ansvar.

Fra Whitby utgikk et kall til et «*lydighetens samarbeid*»:

«... older churches and younger churches are no longer to be thought of as patrons and beneficiaries respectively, or even as senders and receivers, but as partners not in merely contractual sense, but set by God in that relationship. They come together by God's will, for doing of God's will; they are partners in obedience.» (Boyd-Christian Encounter, Edinburg 1961.)

Her er noen uttalelser som viser at samarbeid (partnership) mellom kirker/misjon kirker ennå er langt fra å bli virkeliggjort:

Rene Padilla, Buenos Aires, Argentina om Whitby's kall til «partnership in obedience: Many of its recommendations have not yet been implemented by a number of missionary agencies which (thirty years later!) remain bound by tradition».

John Mbiti (Pan African Christian Leadership Assembly, Nairobi 1976): «The Church in Africa has been very missionary minded, but only in terms of receiving missionaries and depending on them».

Emilio Castro skriver om situasjonen i Latin-Amerika: «The most acute problem of the Protestant churches will be the nationalization of the church with its inherent ecclesiastical conflicts with the mission boards especially in the United States». Men dette kan vel også beskrive situasjonen i enkelte høve også i Asia og Afrika.

Moratorium-problematikken var også et uttrykk for de unge kirkenes utålmodighet i kampen for egen integritet og deres behov for å nå fram til å bli selvstyrende, selvunderholdende og selvutbredende kirker.

I *Lausanne-pakten* (1974) heter det bl.a. Noen ganger kan det være nødvendig å minske tallet på utenlandske misjonærer og pengestøtten til land som har fått evangeliet, for at den nasjonale kirke lettere kan vokse seg selvstendig, og for å frigjøre krefter til bruk i ikke-evangeliserte områder.» (Art. 9) Om samarbeid i evangeliseringen lyder det: «Vi bekjenner at vårt vitnesbyrd av og til er blitt hindret av syndig individualisme og unødvendig «dobbeltkjøring». Vi lover hverandre å søke dypere enhet i sannhet, tilbedelse, helliggjørelse og misjon. Vi ønsker en raskere utvikling av regionalt og funksjonelt samarbeid for å fremme kirkens misjon, for strategisk planlegging, for gjensidig oppmuntring og for å dele ressurser og utveksle erfaringer.» (Art. 7)

K-Vs Melbourne-konferanse 1980 framholder i rapporten fra seksjon 3 nødvendigheten av et felles vitnesbyrd om Guds rike, og i rapporten fra seksjon 4 hevdes med styrke, nødvendigheten av fortsatt evangelisering med ord og gjerning, forkynnelse og vitnesbyrd, og sier: «Vi ser verdens «fattige» kirker som bærere av misjon. Verdensmisjon og evangelisasjon er kanskje først og fremst i deres hender nå».

Lausanne-bevegelsenes Thailands-erklæring, Pattaya 1980, avsluttes med et avsnitt om verdens evangelisering. Det heter bl.a.:

«Under hele vår konsultasjon har vi vært dypt interessert i å styrke det evangeliske samarbeid i den globale evangelisasjon, for in-

tet enkelt misjonsselskap kan gjennomføre denne enorme oppgave alene. – – –

Med glede kan vi bekrefte enheten i Kristi legeme og erkjenne at vi er knyttet sammen med hverandre og med alle sanne troende. Skjønt den sanne enhet i Kristus ikke nødvendigvis er ufor- enlig med organisasjonsmessige ulikheter, må vi ikke desto mindre strebe etter et synlig uttrykk for vår menighet. Dette vit- ner om Kristi forsonende kraft, og viser vår felles forpliktelse til å tjene ham. I motsetning dertil ville konkurrerende programmer og unødvendige sideløpende (parallele) kraftanstrengelser være spill av ressurser, og sette spørsmålsteget ved vår bekjennelse om å være ett i Kristus. Så forplikter vi oss igjen med Lausanne-pak- tens ord til å søke dypere enhet i sannhet, tilbedelse, helliggjørelse og misjon. (Art. 7)

Det er bydende nødvendig at vi arbeider sammen på å fullføre oppgaven med verdens evangelisering. Samarbeidet må aldri sø- kes oppnådd på bekostning av grunnleggende bibelsk lære, ver- ken dogmatisk eller etisk. – –

Dog er der stadig hindringer for samarbeid, som vedrører vir- kelige problem. Noen av disse gjenspeiler enten sosiale, politiske, geografiske eller kulturelle omstendigheter eller kirkelige tradi- sjoner. Andre gjenspeiler spenning mellom ulike former for tje- neste, eller mellom ulike evangeliske metoder og strategier. Disse og andre spenningsforhold er reelle, og det må med redelighet tas stilling til dem. De befri oss ikke fra vårt ansvar til kreativ under- søkelse av de ulike former for samarbeid i evangelisering.»

Jeg vil her henlede oppmerksomheten på to forsøk som er blitt gjort i den hensikt å finne fram til fruktbare modeller for samarbeid (part- nership) mellom kirke-misjon-kirke: Green Lake konferansen i U.S.A. 1971 og den filippinske lutherske presten José Fugila's fore- drag på «International Consultation on Mutual Cooperation betwe- en Asian Lutheran Churches and their Overseas Partners» i Manila 1979. I dag skal vi se litt nærmere på det første av de ovenfor nevnte forsøk.

II. Kreativ undersøkelse av ulike modeller for samarbeid mellom kirke og misjon ute

Et betydningsfullt forsøk på å undersøke spenningsforholdet kirke/ misjon fant sted under den såkalte «*Green Lake '71 Conference*» i

tiden 27/9-1/10 1971. Innbydere til konferansen var følgende to organisasjoner: «Foreign Mission Association» og «Evangelical Foreign Missions Association.» Begge står på konservativ evangelisk grunn, og sammen representerer de 16 000 nord-amerikanske misjonærer.

106 konservativ-evangeliske kirker og misjonsorganisasjoner sendte 400 omhyggelig utvalgte representanter til konferansen. Det var misjonsledere, professorer, pastorer, studenter og noen framstående kirkeledere fra den 3dje verden. Temaet var: MISSIONS IN CREATIVE TENSION.

I boken «Church/Mission Tensions Today» er gjengitt 12 foredrag som ble holdt under Green Lake '71. Den er redigert av C. Peter Wagner. Vergil Gerber har skrevet en introduksjon, hvor han gir bakgrunnen for konferansen og en kortfattet omtale av dens innhold.

Dr. Vergil Gerber skriver i sin vurdering av konferansen bl.a.:

«Kirken eksisterer ved misjon, som ild eksisterer ved å brenne. Gnister som oppstår ved spenning er uundgåelig. -- Misjonen frambrakte kirker. Deres suksess produserte spenning.

Spenning kan være positiv så vel som negativ. Spenning som oppstår ved å strekke kabler for å bære en bro, gir styrke og stabilitet. Riktig tilpasset fyller de en uhyre viktig funksjon. -- I striden mellom Jerusalem og Antiokia hadde spenningen som ble til, ved både kirkenes og misjonens suksess, en stabiliserende innflytelse på den framtidige spredning av evangeliet.»

Gerber kommer så inn på de svære spenningsforhold som er oppstått når det gjelder kirke og misjon og mener at man er kommet til et avgjørende vendepunkt i kirkens historie.

Følgende forhold har etter Gerbers mening bidratt til den kriseartede spenning som kunne konstateres i begynnelsen av 70-årene:

1. Kirken finnes nå over hele verden.

Dette er en eskatologisk oppfyllelse av misjonsbefalingen. Kirkens vekst i de siste ti-årene har langt overgått all vokster under de 20 århundre av kirkens eksistens. De unge kirkene har en overraskende dynamisk og permanent karakter.

2. Den tredje verden har trått fram.

Opprettelsen av nye uavhengige stater utover i verden, frambrakte uttrykket «Den tredje verden». Denne tredje verden karakteriseres av en økende harme overfor stormaktene press og

innflytelse. Dette har hatt sin effekt på kirken utover hele verden. Både nasjoner og kirker kjemper for identitet og uavhengighet.

3. Misjonsvirksomhet utgår fra den tredje verden.

Slik kirkene ned gjennom historien frambrakte misjoner, og misjon igjen førte til opprettelse av kirker, så har «innfødte» misjoner, skapt av unge kirker i den tredje verden lagt en ny dimensjon til kirke/misjon/kirkerelasjonene. Nå blir det kirke/misjon/kirke/misjon.

I dag sendes det misjonærer fra New York til Santiago, Chile, men samtidig finnes det der misjonsselskap som sender misjonærer fra Santiago til New York City. – –

Hjemmeledelsen (the home base) kan nå være hvor som helst og uttrykkene «mottagende» og «sendende» kirker blir avlegs.

Deretter setter Gerber opp følgende liste over såkalte «kriser» i kirke/misjon-relasjonene:

1. Identitetskrise.

Skal misjonene forenes helt med de unge kirkene (fusion), eller skal de være separate, sideordnede størrelser? (dichotomy)

2. Den eskatologiske krise.

Hvordan virker den eskatologiske oppfyllelse av misjonsbefalingen, ved at kirken eksisterer i en verdensomfattende målestokk, inn på misjonene og deres framtid, hvis Herren drøyer med å komme? Hvilken rolle skal de ha?

3. Relasjonskrisen.

Hvilket forhold skal misjonene og misjonærene ha til de nye kirkene? Til kirkene hjemme? Hvordan vil de fungere?

4. Den strukturelle krise.

Er de nåværende misjons-strukturer effektive? Mulige? Formålstjenlige? Hvilken plass skal kirken ute ha i framtidens organisatoriske struktur?

5. Den teologiske krise.

Hva er kirkens egenart og misjon i 70-årene? Er begrepene «Kirken er misjon» kontra «Kirken og misjon» bibelsk forsvarlige? Er det skriftbelegg for misjonsselskapers eksistens som «halvkirkelig» virksomhet? (paraecclesiastical agencies).

Konferansens målsetting var:

1. Å finne spenningspunktene som eksisterer nå mellom misjon og kirke.

2. Å dele erfaringer og gi hverandre fruktbar hjelp til å møte den spenning som foreligger på en konstruktiv måte.
3. Utvikle retningslinjer som vil hjelpe hver misjon til å legge opp sin egen individuelle aksjonsplan, ved å gjøre de nødvendige forandringer.

Selvkritikk:

De 400 deltagerne ved Green Lake '71 kom med denne selvkritikk:

- *vi erkjenner:* vår svikt når det gjelder å arbeide konsekvent for å utvikle helt selvstendige kirker hjemme og ute.
- å ha tendenser til paternalisme, selvhevdelse og manglende tillit overfor våre kristne brødre.
- vår treghet i å bygge skrifttro broer av enhet og fellesskap mellom nord-amerikanske kirker og kirkene ute.

Ved avslutningen av «Green Lake '71» konferansen ga deltagerne i fellesskap uttrykk for nødvendigheten av:

- å finne fram til modeller for kirke/misjon/kirke forhold som gir et skrifttro uttrykk for kirkens misjonerende egenart og hensikt.
- å gjøre kjent for misjonærene og misjonsfolket det som gjøres rundt om i verden for å utvikle nye modeller for kirke/misjon/kirke forhold.
- å evaluere deres forbindelser med kirker hjemme og ute ved fellesskap og konsultasjoner i bibelske og andre nærliggende studier.
- å legge tilrette muligheter for gjensidig vekslende tjeneste mellom kirkene hjemme og ute, bygd på innbyrdes kjærlighet, respekt og enhet i Jesus Kristus.

En kjent kirkeleder hevdet at «G-L '71» markerte en milesten i framgang for kirke/misjon-relasjoner.

Likevel ble det sagt at konferansen bare var et springbrett for *mer skapende* tenkning og studier som er nødvendige, og på en langt bredere basis enn G-L '71-konferansen.

III. «Mission/kirke – relasjonene ute»

Ut fra alle de bidrag som ble skrevet i anledning «G—L'71, har jeg valgt å gjøre et forsøk på kortfattet å gjengi hovedpunkter i en avhandling med ovennevnte tittel som ble presentert ved «G-L'71.» Den er skrevet av George W. Peters, som er professor ved Dallas

Theological Seminary, Dallas, Texas.

Det er blitt hevdet at av alle mulige løsninger på forholdet mellom kirke og misjon, kan en dele disse i to hovedgrupper:

1. Hel forening mellom kirke og misjon (fusion, merger, integration etc.), eller
2. Opprettholdelse av kirke og misjon som separate, parallelle størrelser, hver med sin egen identitet og struktur, med et mer eller mindre definert samarbeid.

Men Peters hevder at dette er en overdreven forenkling. Og så presenterer han fire former/modeller for samarbeid: tese, antitese, syntese.

De modeller for samarbeid som framgår er:

1. Modell I –
Organisasjonsmessig ensidighet (unilaterality) og funksjonell tjeneste.
2. Modell II –
Organisasjonsmessig todeling (dichotomy) og funksjonelt samarbeid (cooperation).
3. Modell III –
Organisasjonsmessig todeling og funksjonell delaktighet (partnership).
4. Modell IV –
Delaktighet (partnership) med likhet og gjensidighet.

Modell I.

Denne modell innebærer en forening (fusion, merger, integration) av kirke og misjon, med jurisdiksjon og administrasjon helt og fullt overført til den stedeagne kirke. Misjonsopplegget er da integrert i kirkens struktur, og alt det misjonen har av eiendom blir overført til kirken. Det medfører også at misjonen overfører midler til kirken, som da får full disposisjonsrett over disse. Personell stilles til tjeneste for kirken, uten at hjemmeledelsen kan gi utsendingene noen spesiell posisjon eller status. Misjonæren er da for kirken en kristen bror som stiller seg til disposisjon for den stedeagne kirke, og samarbeidet (partnership) blir *tjeneste* (servantship).

Peters henviser til at nettopp denne modell er blitt lovprist. Den er blitt tatt i bruk på mange steder, men helst i kirker som er tilsluttet Kirkenes Verdensråd. Og det *kan* nok fungere på en tilfredsstillende måte. Selv finner han mer enn 20 argumenter *mot* en slik ordning.

De som velger en slik modell, hevder han, gjør det vel heller ut fra en bibelsk idealisme enn på grunn av bibelsk realisme. En stereotyp idealisering av den unge, stedegne kirke utover en riktig bibelsk begrunnelse, vil kunne utvanne kvaliteter som fellesskap, broderskap og gjensidig byrdebæring.

Så kan etterhvert de stedegne kirker blir like fornøyd ved å tale om «sine» misjonærer som vi for noen år siden var det ved å snakke om «våre» innfødte medhjelpere» eller «våre kirker»!

Peters tar derfor avstand fra en sådan modell, og anfører bl.a. flg. grunner:

- a) Delaktighet (partnership) og ensidig dominans er gjensidig ekskluderende begreper. Dominans og selvopptatthet ødelegger fellesskap og samarbeid.
- b) Modellen bryter med begrepene «gjensidighet og likhet», to grunnleggende begrep når det gjelder den kristne kirkes struktur.
- c) Den reduserer den sendende kirke til en ikke-misjonerende kirke ved å avstenge den fra direkte mulighet/adgang til å nå ut til «verden» utenfor den stedegne kirkens eget område. Modellen reduserer misjonen (den sendende kirke) til kun å være et forråde eller forsynings-depot og tjenende vesen (service agency).
- d) Den krenker prinsippet for det alminnelige prestedømme og misjonærenes kallsopplevelse, og gjør dem til tjenere innen kirken, heller enn til misjonærer utsendt til verden.

Modell II.

Denne modell innebærer at kirke og misjon er helt atskilt m.h.t. organisasjon, men at de skal operere i broderlig samarbeid, med atskilt ledelse og administrasjon. Misjonæren er således underlagt senderkirkens ledelse. Graden av funksjonelt- og åndelig fellesskap kan både være tatt for gitt eller være lagt opp med omhu. Dette er modellen for mange såkalte tros-misjonær, hvis mål er verdens evangelisering og dannelse av kirker som kan bli som lysende fyrtårn i mange lokalsamfunn.

Arbeidsprogrammet for denne modellen fungerer best under følgende prinsipper:

- a) Misjonen går inn for intenst arbeid på et geografisk konsentrert område, fremfor utstrakt og alminnelig utbredelse av evangeliet.
- b) Lokal evangelisasjon har til hensikt å etablere lokale kirker, som i sin tur tar del i virksomheten.
- c) Etter at en lokal kirke (menighet) er grunnlagt, ledes den inn i et

felleskap med andre lokale menigheter av samme art, knyttet til et nasjonalt ordnet samfunn.

- d) Misjonæren distanserer seg selv fra den nydannede kirken, og har ingen rett eller autoritet overfor den eller de troende. Han tar bare del i virksomheten igjen, såfremt han blir invitert til fortsatt tjeneste.

Argumentene for en slik modell kan synes både sunne og nyttige, fra et logisk som fra et følelsesmessig synspunkt:

- 1) Modellen tar vare på integritet og selvstyre for den stedeagne kirken. Ingen misjonær behøver å påvirke kirken med sin innflytelse på en uriktig eller uheldig måte. Og kirken står fritt til å kunne iverksette sin egen konstitusjon. Skulle det i en uventet situasjon komme en tilbakekalling av alle misjonærer, ville kirken kunne fortsette sin virksomhet uten alvorlige konsekvenser.
- 2) Modellen beskytter misjonæren og hans egentlige kall, og gir frihet og mulighet for initiativ. Den tillater misjonæren å virke som pionér blant de «unådde» i avsidesliggende områder (regions beyond) uten å være bundet til kirke-sentrert program innenfor den stedeagne kirkes struktur. Samtidig må også den stedeagne kirke være tro mot det nytestamentlige mønster for en kirke, og selv ta del i arbeid på forsømte steder. Evangelister må sendes ut til en verden som er uten evangeliet. De er misjonærer som går ut til dem som befinner seg utenfor kirkens område, og sammen med misjonærene kan de få gå ut med evangeliet.
- 3) Modellen tar hensyn også til misjonsledelsen (the mission board) i senderkirken og opprettholder bildet av den som et redskap med en enestående og spesiell oppgave: å sende menn og kvinner med et spesielt kall ut til en spesiell tjeneste. Evangeliet skal proklameres til en vantro verden på mange måter og så effektivt som mulig, slik at mennesker kommer til å tro på Jesus Kristus, og slik at nye kirker blir til. Misjonsledelsen i senderkirken er altså ikke bare et «tjeneste-kontor» (service agency) eller et «forsynings-depot». Den står med ansvar innenfor den oppstandne Herre, underlagt hans befaling, for samvittighetsfullt å observere verdens nød, og med mot og kraft følge de innskytelser og råd som Den Hellige Ånd måtte gi.

Før Peters gir sin endelige evaluering av Modell II tar han også for seg Modell III og gir deretter en samlet sluttvurdering av de to modeller.

Modell III.

Dette er en modell som er basert på broderlig «partnerskap» i lydighet. Denne modell har meget tilfelles med Modell II. Men det finnes trekk som skiller seg ut: Misjon og kirke er organisert som enheter med selvstyre og eget arbeidsprogram og budsjett. I forståelse med kirken fungerer misjonen mer eller mindre som et tjenesteytende organ (service agency) for kirken, med hovedsakelig to oppgaver:

For det første: Misjonen stiller arbeidere til kirkens disposisjon for mer spesielle oppgaver etter avtale. Det kan være pionérbesøkt, institusjonsarbeid, teknisk ekspertise, kirkeadministrasjon o.a. Misjonærene betraktes som broderlige medarbeidere (fraternal workers), stillet til kirkens disposisjon, eller misjonærer utlånt med sikte på tjeneste i den stede kirke.

For det annet: misjonen skal fremme spesielle prosjekter til nytte for kirken og samfunnet. Vanligvis gjelder det da evangelisering, sykearbeid, skolearbeid på høgre nivå, litteraturvirksomhet, forlagsarbeid og radio.

Denne modellen er slik at det utføres arbeid, integrert i Kirken, mens misjonærene og misjonen har organisasjonsmessig selvstyre. Kirken og misjonen har et broderlig «partnerskap», hvor misjonen kommer kirken til hjelp.

Evaluerings (dichotomy) d.v.s. Modell II og III

Selv om argumentene for en todelt organisasjonsform synes fornuftige og sterke, er det likevel grunn til en viss reservasjon. Peters begrunner sin reservasjon med å si at en sådan to-delning er mer menneskelig tilpassing enn kristen handlemåte.

Selv om Bibelen ikke gir et detaljert mønster for organisasjonsmessig struktur, gir den likevel grunnleggende prinsipper og retningslinjer. En finner ikke grunnlag for to-delning mellom kirke og misjon i Bibelen. Det er i strid med tanken på menigheten som Kristi legeme (1. Kor. 12,12-31 og Ef. 4,12,16) og mot det fellesskapets samarbeid som karakteriserte apostlenes tjeneste, og mot Jesu vilje «at de kan være ett» (Johs. 17,11).

En kan ikke ta for gitt at det i de stede kirker finnes slik åndelig varme og iver som fører til evangelisk sjelevinnerarbeid. Peters nevner en undersøkelse som viser at 300 pastorer i nasjonale kirker i 15 land på 3 kontinenter følte at en tilstedeværende av parallellmisjoner ved siden av kirkene, fikk dem til å bli «kirke-sentrerte». De

hadde derfor kommet til å se på evangelisering utenom kirken som misjonens ansvarsområde.

Bare i den grad vi tar del i kirkens liv, i dens kamp, i virksomhet og evangelisering og nær knyttet til den sosialt og administrativt, som aktive medlemmer, kan vi bidra til å lære dem misjon, og til å ta del i dynamisk evangelisering.

Modell IV: Delaktighet (partnerskap) med likhet og gjensidighet
Denne modellen gir en syntese av de to ekstreme posisjoner, *ensidighet* (unilaterality) kontra *todeling* (dichotomy). Her kan både kirken og misjonen leve ut deres guddommelige kall, bevare deres integritet, og likevel forenes i likhet og gjensidighet.

Modellen er verken misjons-sentrert eller kirke-sentrert, men *basert på kirken* (churchbased) og vendt ut mot verden (world-faced). Det er klart at et program som er basert på kirken, står i fare for å bli et kirke-bundet program, men det må unngås. Kristen misjon må ha verden i fokus og ikke kirken, med dens organisasjon, institusjoner og program.

Den sendende kirkens energi må ikke forbrukes i det å perfektionere kirkestrukturer, gjøre utkast til kirkekonstitusjoner, utøve kirketukt eller lede institusjoner. Misjonens mål og hensikt er å proklamere evangeliet til dem som ikke bekjenner Jesus Kristus som Herre og Frelser.

De ovenfor nevnte prinsipper må dog utøves med visdom og forsiktighet. Der *er* en profetisk tjeneste og en lærer-tjeneste for noen av Herrens tjenere innenfor kirken, for å hjelpe kirken fram til «sin fulle vekst» slik at den får «hele Kristi fylde». Vi skal følgelig ikke berøve den nasjonale kirke en livsnødvendig lære-tjeneste, noe som er et behov for hele den universelle kirke. Bibelen forutsetter både hyrde/lærer-misjonærer, som evangelist-misjonærer. Men misjonens og misjonærenes *viktigste* anliggende må være en tjeneste med det siktepunkt *å nå den uevangeliserte verden*. Evangelisering og «kirkeplanting» må være misjonens største byrde og viktigste aksjon. –

Men en slik aksjon må *både* engasjere misjonærene og den stedegne kirken på like fot, og i nært samarbeid og fellesskap. Et broderlig partnerskap må skapes.

Misjonærens tjeneste må gjøres *via* kirken, men ikke hovedsakelig *for* kirken. Prinsipielt virker han verken *i* kirken eller *for* kirken,

men *med* kirken. Hans (hennes) tjeneste er først og fremst for den uevangeliserte verden.

Hvordan det enn måtte være med hans (hennes) kirkemedlemskap, så er han (hun) en fullverdig arbeider både for misjonen (the mission board) og med den nasjonale kirke, med rettigheter og privilegier, plikter og ansvar, i tjeneste for kirkens misjonerende utbredelse.

Peters hevder at en misjonær fortrinnsvis bør arbeide sammen med en eller flere nasjonale arbeidere hele tiden. Disse bør være engasjert og lønnet av den nasjonale kirken, og de vil kunne fortsette i oppgaven, når misjonæren flytter til et nytt område. Derved er ikke bare kontinuiteten sikret, men kirken blir direkte engasjert i «den misjonerende utbredelse», og arbeidet er nasjonalt fra begynnelsen av.

Spenningsområder i denne modellen:

Det er urealistisk å anta at partnerskap i likhet og gjensidighet ikke presenterer noen spenningsområder. Her kan nevnes lovgivning, arbeidsmåter (policy), program, misjonærplasseringer, budsjett og eiendomsforvaltning.

Men om løsninger søkes med oppriktighet fra begge sider i likhet og gjensidig forståelse, kan det lykkes. Om fellesskapet og det kristne broderforholdet forstyrres, er det tid for dyp åndelig selvransakelse og fornyelse. Fellesskapet er avhengig av menneskelig innsikt og tilpassing, men *dets kilde* er en felles lydighet mot Guds levende ord.

«Hevet over alle jordiske forhold står Kristi befaling om å forkynne evangeliet for alle mennesker. Denne befaling er ennå ikke blitt fullført av kirken. Den kan heller ikke bli fullført uten at alle krefter i alle kirker, gamle og unge, er samlet i *felles lydighet*, inspirert av en *felles oppgave*, og mobilisert til *felles tjeneste*. Denne situasjon er ytterst alvorlig.» (Renewal and Advance, C. W. Ranson, London, 1948.)

I sin konklusjon sier Peters bl.a.: «Partnerskap (med likhet og gjensidighet) er ikke en lett vei ut av spenning. Men spenning er ikke vår fiende, uten at vi gjør den til det. Partnerskap i likhet og gjensidighet er like meget en holdning, et forhold, en filosofi, en misjonsmetode, som det er en modell for lovgivning og administrasjon.

Det er mitt syn at bare ved å følge denne modell
– er vi lydige innfor Jesu befaling.

- oppfyller vi kirkens misjonsansvar.
- kan vi gjøre folkeslag til disipler.
- skaper vi de rette virkemuligheter for misjonærene til å kunne fullføre sitt guddommelige kall.
- kan den sendende kirke *forbli* en sendende kirke.
- kan den stedegne, selvstendige kirken bli engasjert i misjonens sak som er dens sak, såvel som vår.»

Konklusjon

Vi har her blitt minnet om store misjonskonferanser som har funnet sted siden det første ti-år av dette århundre. Misjonen har gått fram som en mektig bølge av nåde og velsignelse fra Gud.

Men misjonsoppgaven er ennå ikke fullført. Vårt kall er å føre saken videre i vår tid.

Siden Whitby-konferansen har mange sett nødvendigheten av, og storheten i, å kunne gå inn i et lydighetens samarbeid for å føre evangeliet videre ut i verden.

Nå driver vi misjon i en ny tid. Og en ny tid krever nye modeller! Måtte vi som misjonsledere og som venner av misjonen, nå – slik som våre nord-amerikanske venner gjorde det for 13 år siden – søke å finne de svake punkter i vårt samarbeid med kirkene som vokser fram på tradisjonelt norske misjonsområder utover i verden. Og deretter være villig til å gjøre de nødvendige forandringer, slik at det kan bli det best mulige samarbeid mellom misjonsfolket her hjemme og kirkene der ute.

Litteratur

- C. Peter Wagner (ed.) Church/Mission Tensions Today, Introduction by Vergil Gerber, Moody Press, Chicago 1972.
- Vergil Gerber (ed.) Mission/Church Relations Overseas I & II, George W. Peters, William Carey Library, South Pasadena 1971.
- René Padilla, Partnership in Mission, Evangelical Review of Theology, Volume 4 Number 2 October 1979.
- Modeller for Partnerskap mellom kirker. Foredrag av José Fuliga i Manilla 1979, Nordisk Missionstidskrift, hefte 4 1980.
- Partnerskap i Mission – Rapport. En ung kirke mellom ideal og virkelighet. Dansk Santalmission 1982 v/Jørgen Almdal.
- Joint Christian Ministry in West Africa. Fulani-arbeidet v/Aage Nielsen, Dansk Missionsråd.